

VRTEC
MLADI ROD

Črtomirova ulica 14
1000 Ljubljana

T: 01 4375 181
www.vrtec-mladirod.si

v sodelovanju z

Čufarjeva ulica 14

1000 Ljubljana

KO SE STARO ZAPRE, SKOK V NEZNANO VABI TE.

v okviru sofinanciranja mednarodne dejavnosti v vzgoji in izobraževanju v Republiki Sloveniji v sodelovanju z Zavodom RS za šolstvo

PRIMERI DEJAVNOSTI: NTC UČENJE – DRUGA FAZA

OKTOBER 2014

DELOVNO GRADIVO

OLGA AMBROŽIČ: VRTEC MLADI ROD

ODDELEK: 5-6

1. Miselne klasifikacije(razvrščanje po več značilnostih)

Med raziskovanje življenja na gradu, so si otroci narisali tudi vsak svoj grb. Ob ogledu literature o grbih, smo ugotovili, da sta s poroko kralj in kraljica različnih kraljestev združila tudi grba. Začeli smo iskati povezave med grbe. Vsak je na svoj način risal in izdeloval svoj iz dveh združen grb. Ko pa smo vse grbe med seboj pomešali, smo odkrili, da so nekateri združeni grbi takoj našli svoja izvorna grba, nekateri malo težje, nekateri pa so bili skoraj popolnoma nezdružljivi. Začeli smoreševati problem. Iskali značilnosti, ustrezne barve, vzorce, kombinirali z barvo in vzorcem drugega grba, daje nastal grb, ki je povezoval oba.

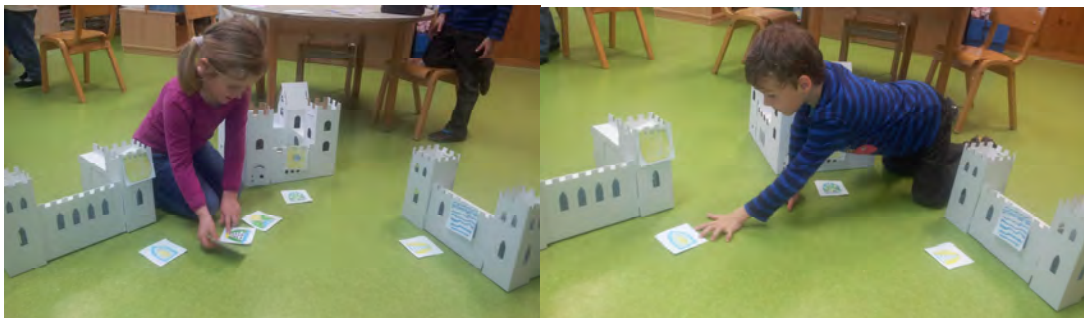
Grbe, ki so jih otroci sami narisali smo pomešali in se lotili sestavljanja trojic. Iz dveh osnovnih grbov sestavljen tretji, ki mora imeti značilnosti obeh (preverjanje grbov, če ustrezajo kriterijem)

April 2014

Sprva se je naloga zdela zelo preprosta, vendar se je kmalu izkazalo, da brez natančnosti in kombinacije vseh detajlov ne bo šlo. S sodelovanjem in vztrajnim delom nam je uspelo priti do rezultata, ki smo ga že v začetku načrtovali.

Včasih je težko najti vrstni red, učenje vzorčenja in povezovanje; vzrok/posledica

Otroci se igrajo grajske detektive in uživajo v raziskovanju. April 2014

Bilo je veliko razmišljanja primerjanja in usklajevanja različnih mnenj. Ampak to igro se sedaj vsi radi igramo. Smo jo pa nadgradili še na gibalno. Vsak si izbere svoj grb in išče svojo trojico, ko jo najde je potrebno ugotoviti, kateri je nastal iz obeh in ta sede na sredo.

Gibalno družabna igra poišči trojico. April m2014

Ob raziskovanju vode v vseh pojavnih oblikah smo po praktičnih poskusih prešli še na teorijo s pomočjo slik in zapisov, ki jih nekateri otroci že poznajo, zato so med sabo veliko sodelovali. Slike vode v različnih agregatnih stanjih in prav tako pojavnosti v naravi, tekoča stoječa in seveda voda za uporabo je zelo razburkala aktivnost možganov. Na fotografijah so bile slike vode v naravi, slike vodovoda, slike vode v plastenkah, slika vode v obliki snega, ledu, dežja, megle i.t.d. Otroci so morali iz slik razbrati h kateremu pojmu, ki je bil zapisan na mizi bi posamezna slika najbolj ustrezala. Ker so bile slike zelo kompleksne je bilo potrebno veliko dogovarjanja, dokazovanja in utemeljevanja, da so lahko s razporedili slike. Odgovori so bili pravilni glede na opredelitev, ki jo je posamezen otrok ob odločitvi podal sovrstnikom in šele strinjanje vseh je prineslo zaključek naloge.

Razporediti je bilo potrebno slike v tri skupine. Na mizah je pisal

VODA V NARAVI

VODA V MESTU

UPORABA VODE

Ker je na nekaterih slikah bila reka s čolnom je bilo težje opredeliti v katero kategorijo bi dali sliko; v naravo ali uporabnost vode. Ali pa hiša z vodovodom ali to spada v mesto ali pod uporabnost vode. Med igo so se otroci zelo zabavali argumentirali in tudi prišli do pomembnih zaključkov. Da nobena podoba, dogodek ali bitje ni samo enoznačno, ampak da vsebuje več elementov od katerih je opredelitev v skupino stvar dogovora, namena ali pa vidika, ki ga posameznik zastopa.

Razvrščanje fotografij v tri skupine po različnih kriterijih in dogovarjanje o ustrezni umestitvi, marec 2014

1. Miselne seriacije(urejanje po vrstnem redu)

Zgodovinsko raziskovanje je bil proces, ki se je razvijal na pobudo otrok in prav tako dogodkov, ki so vsako leto del vzgojnega izobraževanja. Navdušenje enega otroka nad gradovi in življenjem v tistem času je s res velikim plakatom 1.5 x 0,5 m, ki ga je ob pomoči mamice sam zlepil iz listov a4 format in na sredino narisal grad, je spodbudilo celo skupino, da so pomagali in s skupnim sodelovanju s pomočjo različne literature, ki so jo prinašali tudi od doma usklajevali, kaj so v tistem času že uporabljali in česa še niso poznali, oziroma izumili. Prvi plakat je torej nastal na pobudo posameznika, ki ga je prinesel od doma in smo ga skupno nadgradili v plakat z naslovom srednji vek. Otroci so okrog gradu risali njive, kmete, pašnike, živino. Ko smo plakat obesili se nam je zdelo, da manjka začetek in nadaljevanje.

Emona, oktober 2014 (projekt vrtca)/Srednji vek, pobuda otroka sodelovanje skupine, maj 2014

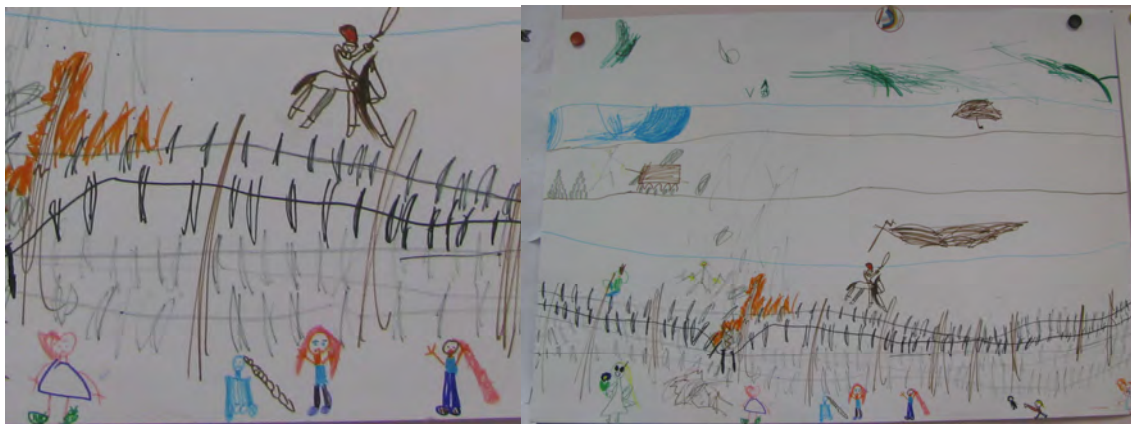
Ker smo že v začetku leta spoznavali Emono se je seveda zastavilo vprašanje kaj je bilo prej. Ob besedi srednji vek se je otrokom nekako zdelo logično da so gradovi na sredi, izhajali so iz besede 'srednji', zato so plakat z Emono postavili pred srednji vek. Zanimanje, kaj se je dogajalo pred tem v Ljubljani je naraščalo in ena od deklic je prinesla slikanico: Od Mostiščarjev do Ljubljane, kjer slike nazorno kažejo razvoj. Otroke je zanimalo zakaj so se imenovali mostiščarji, pa tudi koliščarji, zato smo spet izhajali iz besed, ki sta zelo nazorno predstavi besedi most in kol. Še vedno pa je ostajalo vprašanje zakaj. Ob sprehodu po Ljubljani smo opazovali Ljubljano z vseh mostov in ugotovili, da so bregovi reke zazidani. Otroci, ki stanujejo izven mesta ali hodijo k starim staršem na deželo pa vedo povedati, da so rečni bregovi poraščeni z zelenje, ki raste iz zemlje. Kadar pada dež, pa nastane blato in luže. Iz teh razmišljanj in raznih poskusov s katerimi smo raziskovali kaj vse zmore voda, smo prišli do zaključka, da je bila reka, ki sedaj teče skozi mesto, prej razlita po vsej površini, zato je bilo veliko blata, ki se mu reče močvirje in ga je okrog ljubljene še ostalo. Ker takrat še niso poznali cementa in betona, da bi tok reke usmerili, kot so to storili danes, so se pred mokroto

in blatom zavarovali tako, da so hiše postavili na kole-koliščarji in med hišami zgradili povezavo z mostovi-mostiščarji.

Plakat Mostiščarji/Koliščarji, čas pred Emono in prevozno sredstvo drevak (iz drevesa). Maj 2014

Ko smo končali s plakatom mostiščarjev, Emone in srednjega veka, je prišel čas, ko poteka okrog Ljubljane tradicionalni pohod po poteh spomina in tovarštva. Vprašanje zakaj hodimo na pohod je dalo odgovore: „da se razgibamo, da kaj novega spoznamo, da se najdemo v mestu...“ pod-vprašanje, zakaj to počnemo vsako leto isti datum, pa je otroke spomnilo na rojstni dan. Eden od otrok me je presenetil z odgovorom: „Ker so takrat osvobodili Ljubljano.“ pogovor o svobodi je sprožil tudi pogovor o vojni in zato smo šli na računalnik poiskati slike iz tistega časa. Našli smo bodečo žico in zemljevide, ki so imeli narisano redečo bodečo žico okrog Ljubljane. Nekaj otrok je reklo, da je to Emona, vendar se drugi niso strinjali, ker je bilo na zemljevidu preveč hiš, v notranjosti črte je bil grad, ki je pri Emoni izven obzidja. pa še črta ni bila pravokotne oblike, kot obzidje pri Emoni. Zato sem otrokom podala besedo okupirana, ki pa jim je bila popolnoma neznana in so ji pripisovali druge pomene, med drugim tudi „okopavanje, kopanje“. Iz tega smo začeli izhajati in sicer tako, da so okupatorji skopali jarke za ograjo in Ljubljano obdali z bodečo žico, da nihče ni mogel noter niti ven, če ga niso vojaki pregledali. Otroci so si to lažje predstavljali, saj si sami večkrat za igro postavijo ograje iz stolov in drugim ne pustijo, da prihajajo in odhajajo, če jim tega ne dovolijo, torej so tudi oni okupirali del igralnice, ki ni le njihova aje v tem primeru drugi otroci ne smejo uporabljati, ker jim tisti ki so ta prostor zavzeli-okupirali ne dovolijo. Zanimivo je bilo opazovati otroške izraze in oči. Ki se jim svetijo, ko razmišljajo o dogodkih. Tudi v igri, ko se postavita dve skupini eni so roparji, drugi pa policija, so večinoma vodje tisti, ki v sami akciji ne sodelujejo vendar le vodijo igro. Razumevanje dogodka je bila v večini otrokom jasana, saj so tudi kasneje med igro preverjali razliko med vojno in igro z vprašanji ali komentarji. »Mi se samo igramo... ker se vsi smejemo in nam je lepo, to ni vojna... mi se igramo za hec in vsi so zdravi, nobenega ne ranimo. Razumevanje razlik in podobnosti med igro in vojno je bilo veliko in zavedali so se da je krutost, jeza, bes in ravnanje v škodo drugemu tisto kar pelje v vojno. Spoštovanje sočloveka, upoštevanje pravil in medsebojna pomoč ne vodi v vojno. Ohranjanje tabu tem, ki jih otroci mimogrede slišijo po televiziji, radiu in računalniku, ki si jih ne znajo razlagati, pripelje do težav kasneje, če se nihče o tem z njimi ne pogovarja.

Plakat okupirana Ljubljana z detajli žalosti in agresije, Maj 2014

Risanje plakata okupirana Ljubljana so otroci vzeli zelo resno in ljudje, ki so jih narisali na ta plakat imajo žalostne izraze, objokane oči, na drugi strani pa sovražni pogledi in agresivni obrazi. Znali so si zamisliti kako bi se počutili, če bi ostala njihova družina na drugi strani ograje in ne bi mogli do nje. Prehod na današnjo Ljubljano ni bil težak, vendar je bilo potrebno razmisliti kaj je danes tisto, kar je res sodobno in pred časom še ni obstajalo v mestu in spomnili so se na vzpenjačo, ki je res novejša pridobitev Ljubljane.

Pomoč knjig, fotografij in slik izdelava plakatov v skupinah po lasni izbiri. Maj 2014

Zgodovinski okvir dogodkov od mostiščarjev do sodobne Ljubljane. Maj 2014

2. Miselne asociacije (zveza, povezava med posameznimi pojmi, predstavami, tako da ena izzove drugo)

Med igro s plastelinom, ki so si jo otroci izbrali sami, je eden od dečkov radostno skočil od mize, stekel k škatli z igračami od doma in iz nje izvlekel plastičnega dinosavra. Na pokrov platenke je na debelo naložil plastelin in dinosavra močno pritisnil vanj, da je trdno stal. Prinesel ga je pokazat in rekel: „danes dinosaver ni več živ, zato sem ga postavil kot kip na podstavek v muzeju“. Potem je sedel k mizi in ga nekaj časa opazoval, drugi deček, ki je spoznal, da je dinosaver na podstavku njegov, ga je hitro zgrabil in vzel s podstavka. Skoraj se je začel prepir, ko je prvi deček pogledal na podstavek in zavpil: „Sledi dinosavra so ostale

v plastelinu!“ Vsi so pogledali v plastelin in odtisi so jih tako pritegnili, da so začeli iskati plastične igrače, ter v plastelin delati odtise. Ko je nastalo kar nekaj odtisov je deček, ki ima zelo rad dinozavre, zložil s svojim prijateljem odtise na pokrov, prišel k meni in rekel. „To zgleda kot zelo stare sledi zato jim rečemo fosili, ker so postali trdi kot kamen in so jih s čopiči omedli, da so jih izkopali iz peska. *„Arhologi“*, se reče tistim stricem, mi je mamica prebrala!“ drug deček pa je pripomnil, da so tisti strici našli tudi stare kosti takih dinozavrov. Eden od otrok pa je naredil odtis školjke in rekel, da je bilo prej tam morje, zato so v kamnu tudi školjke. Medsebojno sodelovanje in spontano nadgrajevanje igre v znanje povezano z dogodki iz zgodovine, informacijami posredovanimi od staršev in ob tem še prebiranje literature je neprecenljivo bogastvo znanje, ki ga otrok mimogrede osvaja preko lastnega želje in interesa po igri znanju in sodelovanju.

LAURA ŠLIBAR: VRTEC MLADI ROD

ODDELEK: 4-5

A) BARVICE

Je stara ljudska igra, ki so se jo igrali včasih.

Starost: 4 leta dalje

Število: 5 – 15

Potek igre: Izberemo enega prodajalca in enega kupca. Ostali otroci so barvice. Kupec se za nekaj časa umakne. Prodajalec barvicam razdeli barve. Lahko jih je več enakih. Barvice sedijo na klopi, ko pride kupec in prodajalca sprašuje po barvah. Ko ugotovi pravo barvo, vsi igralci s to barvo stečejo stran in kupec jih mora ujeti. Ujeta barvica postane kupec, če pa ni ujeta se vrne na mesto in dobi novo barvo.

Igro se gremo zelo pogosto. Zelo radi se jo igrajo skoraj vsi otroci v skupini.

B) SKAČI IN POVEJ

Starost: 5.let dalje

Je stara igra iz mojega otroštva in smo se je poleg ristanca, polžka in gunitvista najraje igrali na dvorišču. S kredo narišeš šest polj. Dve vrsti po tri kvadrate. V vsakega napišeš prvo črko svari, ki se bodo pri poskokih naštevale. To so: S – sadje, Z – zelenjava, Ž – živali, D – države,

P – predmeti in I – imena. Igra se začne tako, da skočiš na prvo polje S (dvakrat poskočiš in rečeš: » sadje,sadje ven« in izskočiš iz polja. Nato ponovno skočiš v polje ponoviš sadje, sadje in nadaljuješ poskoke naprej v naslednja polja le da sedaj naštevaš različne vrste sadja. V vsakem polju eno vrsto sadja ponoviš dvakrat in tudi dvakrat poskočiš. Ko prideš nazaj do S, spet rečeš sadje, sadje ven. Če si pravilno in brez presledkov naštel vse do konca nadaljuješ v novo polje, to je Z – zelenjava in tako naprej. Če se zmotiš pri naštevanju ali se ne spomniš oz. predolgo čakaš pri skakanju izpadeš in gre naprej drugi igralec in počakaš na novo priložnost.

Naši otroci se igro radi igrajo. Kar nekaj težav imajo pri naštevanju, poleg tega morajo ob razmišljanju še poskakovat.

C) RISTANC TEDEN

Starost: 5.let dalje

Je podobna navadnemu ristancu, le da se tu namesto števil uporabljajo dnevi v tednu. Otroci v igri poleg gibalne dejavnosti – skakanja osvajajo še dneve v tednu in tudi kako si le ti sledijo povrsti.

D) GUMITVIST

Starost: 5.let dalje

Najraje skačejo deklice. Poleg znane usa, usa, usasa in esa, esa, esasa se gremo še Petko, ki smo si jo izmislile same oz. se nekaj vaj spomnim še iz mojih rosnih let. Tudi sicer sam gumitvist ponuja veliko možnosti, da si vaje izmislite sami. Poleg tega pa samo skakanje čez elastiko lahko priredimo tudi za naše najmlajše.

MAJDA STERGAR HAUPTMAN: VRTEC MLADI ROD

ODDELEK: 4-6

2.1 Pesem v simbolih

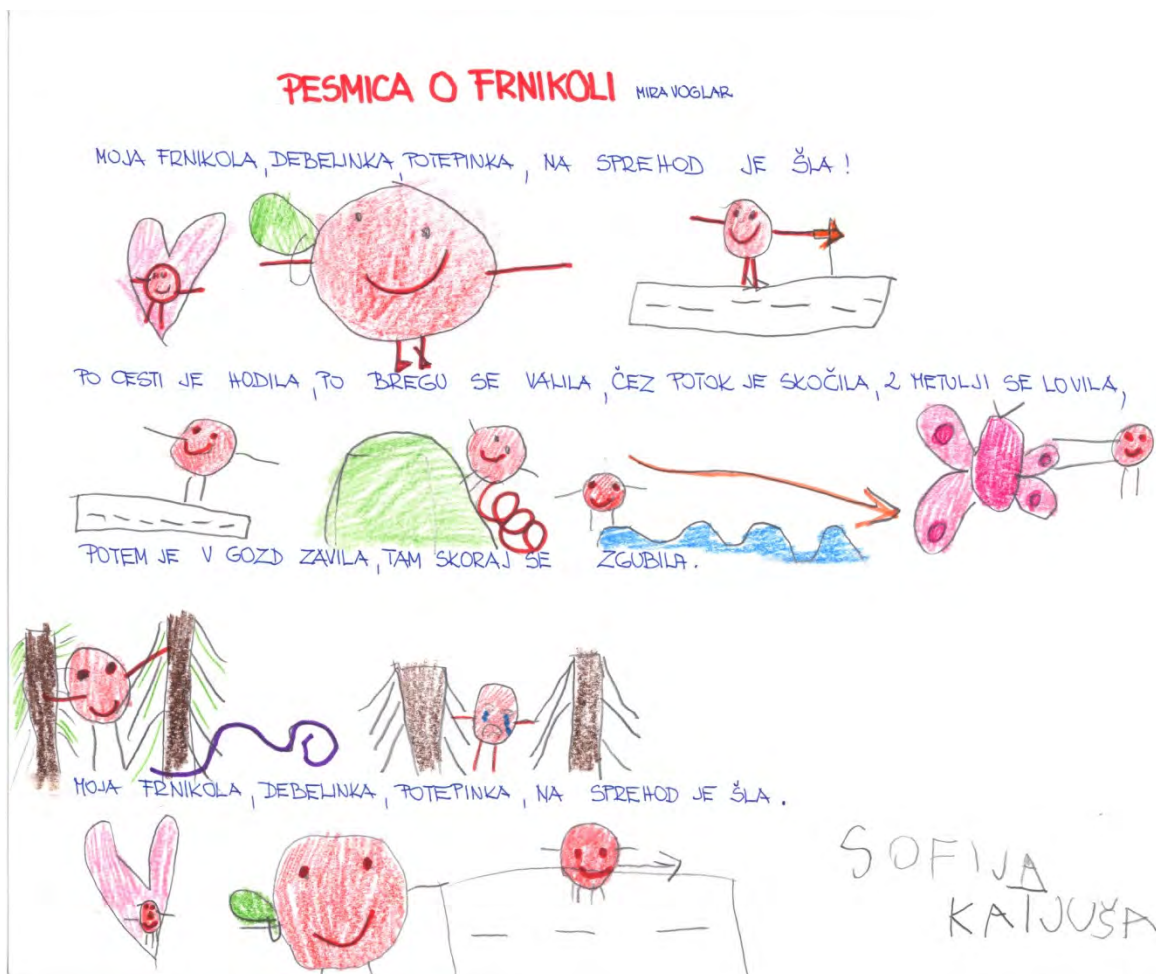
CILJ:- Otrok se uči pesem s simboli.

Pesem: JEŽEK NESE SLADKI GROZD (David Bedrač)

JEŽEK NESE SLADKI GROZD NAPISAL: DAVID BEDRAČ

Pesem: PESMICA O FRNOKOLI (Mira Voglar)

REFLEKSIJA:

Pesmica v slikah je otrokom takoj postala všeč. Pripovedovali ali prepevali so ob slikah in drug drugega učili. Veseli so bili, da sami lahko berejo. Veliko besedil zdaj spontano prenesejo v slike. Radi sami berejo tudi slikopise v otroški reviji. Tudi ostala besedila izrazimo v slikah, ki jih rišejo otroci sami.

2.2 Spomin vesolje

CILJI:

- Otrok razvršča.
- Otrok povezuje simbole med seboj.
- Otrok spoznava slovenske raziskovalce vesolja.

POTEK IGRE:

Izdelamo pare sličic z motivi o vesolju in raziskovalcih vesolja. Otrok poišče pare sličic. Sličice lahko povezujejo

med seboj s predmeti, ki spadajo skupaj. Motive iz sličic poišče v knjigah.

REFLEKSIJA:

Po obisku starša fizika v oddelku so otroci želeli spoznavati vesolje. S študentko Saro sva pripravili igro s sličicami. Otroci povezujejo sličice, širijo znanje. Aktivno so se v raziskovanje vesolja vključili starši.

2.3 Album evropskega prvenstva v košarki

CILJI:

- Otrok zbira, razvršča sličice košarkarjev.
- Otrok povezuje košarkaše in države udeleženk.
- Otrok povezuje košarkaše in zastave.

REFLEKSIJA:

Med evropskim prvenstvom v košarki v Sloveniji, smo v skupini pričeli skupaj polniti košarkaški album. Vsak dan prvenstva in še kasneje smo spoznavali košarkaše, zastave, države. Otroci so uživali v prepoznavanju košarkarjev, dvoran, zastav, v menjavanju sličic za v svoje albume. Skupaj smo skoraj zapolnili skupinski album in več otroških albumov. Pri zbiranju sličic so sodelovali starši in odrasli v vrtcu.

2.4 Himne, zemljevidi

CILJ:

- Otrok prepozna simbole-zastave.
- Otrok primerja in razvršča.
- Razvoj funkcionalnega mišljenja.
- Otrok se uči poslušati himno in jo poveže s simbolom.

Med 22. olimpijskimi igrami v Sočiju so otroci spoznavali zastave držav udeleženk in njihove himne. Zastave smo iskali v knjigah. Na zastavah smo spoznavali simbole, barve. Otroke sem spraševala na katerih zastavah je npr. bela barva. Spoznavali smo države in jih iskali tudi na globusu. Za države, sosede Slovenije, smo poiskali simbole, kot so Ostržek, morje, dunajski zrezek. Otroci so drug drugega dopolnjevali. V glasbenih ugankah so prepoznavali nekatere himne in jih povezovali z državami in zastavami. Poslušali smo slovensko himno in otroci so jo prepoznali ob uspehih naših športnikov. Prisluhnili smo tudi himni našega vrtca. Dva otroka sta se naučila slovensko himno.

ZEMLJEVIDI

V vrtcu Mladi rod v letu 2013/2014 potekata projekta Emona in Ljubljana skozi otroške oči. Otroci raziskujejo po zemljevidu mesta Ljubljana, zemljevidu Slovenije, v knjigah. Najpogostejša asociacija za Emono je zlati kipec Emonec, za Ljubljano v današnjem času zmaj. Aktivno so v projekt vključeni starši. Zemljevidi so na steni in otroci se sami ustavljajo ob njih in raziskujejo. V mesecu aprilu smo raziskovali vesolje in spoznavali nove zastave raziskovalcev vesolja. Ustvarili smo spomin VESOLJE. Iskali smo asociacije o raziskovalcih. Npr.: kranjska klobasa in Sunita Williams.

ROMANA JAN: VRTEC MLADI ROD

ODDELEK: 3-5

GRAFOMOTORIČNE VAJE

CILJ: razvijanje fino motorike.

Ostanke ploščic, ki sem jih dobila od staršev, sem spremenila v igro za razvoj fino motorike. Poiskala sem lesen okvir, kamor sem preložila koščke ploščic.

Sestavljanke sem postavila na mizo brez navodil. Veselile so me različne rešitve otrok. Posamezniki so vztrajno zlagali koščke, tako, da so zapolnili celo ploščo. Spet drugi, so jih zlagali po barvi, eni pa so jih urejali po stolpcih. Zelo sta bila zanimiva dečka, ki sta ploščice obrnila in jih zlagala obrnjene, saj je bil zadaj vzorček od mreže.

Nastale so zanimive sestavljanke po katerih otroci radi posežejo.

SLIKOVNO PISMO

Lotili smo se tudi deklamacije Velik rjav medved, s pomočjo sličic, ki spominjajo na posamezne asociacije. Te sličice sva izbrali sami in jih predstavili otrokom, s tem, da sva jih pozvali, da sami nizajo asociacije glede na sličico. Asociacije so bile različne, nekaj je bilo tudi pravih.

Kaj bi rad

Ali bi raje

Kaj bi rad

Ali bi
čokolade?

Kaj bi rad

Ali bi rdeč

Kaj bi rad

Ali bi se z
praznoval?

velik rjav medved?

rož dišečih ali jagod rdečih?

velik rjav medved?

kozarec limonade ali košček

velik rjav medved?

balon ali bi zelen bombon?

velik rjav medved?

žogo igral ali bi plesal in

Otrokom je tak način podajanja blizu, hitro so razumeli za kaj gre in si že prvi dan zapomnili večji del deklamacije. Sami so večkrat stali pri omari in kazali sličice ter sami govorili deklamacijo. Zanimivo je bilo to, da so točno vedeli kakšno je pravilno zaporedje sličic.

IGRA ZA PRILAGAJANJE OČESA (akomodacija), GRAFOMOTORIKO

(ciljanje frnikol)

V igralnici smo vse mize obrnili narobe, otroci pa so se razporedili okoli njih. Vsak od otrok je dobil svojo frnikolo, ena frnikola pa je bila za ciljanje.

CILJ: otrok vzdrži koordinacijo med prsti in očmi in si razvija si fino motoriko.

3.1 Nelogične zgodbe

Izbrala sem dva otroka, ki sem jima dala na voljo tri besede.

Njuna zgodba:

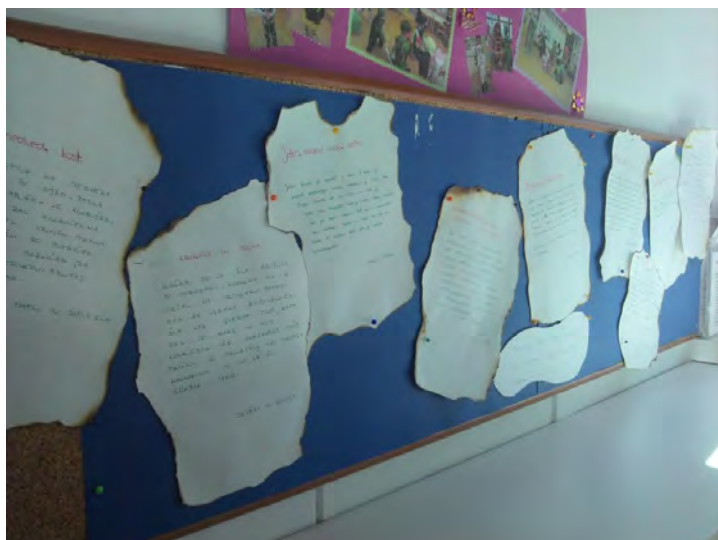
Jelen, veja, pomaranča

Jelenu so zrastle namesto rogov veje, na katerih so zacvetele pomaranče.

Bonbon, letalo, drevo

Na drevesu so zrastli bonboni veliki kot letalo.

Njune asociacije so me presenetile, zato sem s to dejavnostjo nadaljevala. Po dva otroka sta sestavljala neko skupno zgodbo, sama pa sem izbirala ključne besede. Otroci so sestavljali vedno daljše zgodbe, vendar jih nisem prekinjala, saj je bila njihova domišljija zelo močna. Pomembno je bilo, da so bile zgodbe še vedno nelogične. Ob koncu, ko je imel vsak svojo zgodbo, smo jih razstavili v garderobi, da so si jih lahko prebrali tudi starši.

razstavljene zgodbe v garderobi

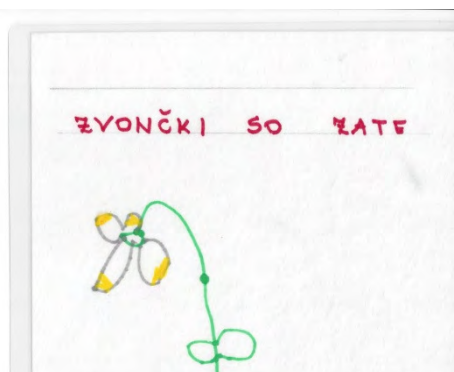
3.2 Slikovno pismo

Za prvo pismo sem izbrala lažjo deklamacijo, k risanju pa sem povabila deklico, ki je dopolnila štiri leta. Deklamacijo sem ji brala po sklopih, ona pa se je domislila kaj bo narisala. Nato sem sliko predstavila tudi ostalim.

Najprej sem preverila njihove asociacije na posamezno risbo. Asociacije so bile precej podobne samemu besedilu. Sledilo pa je seveda presenečenje, saj sem prebrala besedilo trikrat in deklamacijo je znalo več kot polovica otrok. Zato sem se opogumila in otrokom na enak način predstavila bolj zahtevno deklamacijo. Tokrat sem pri risanju uporabila več otrok, slikovno pismo pa smo risali v nadaljevanjih.

MAMICI (Neža Maurer)

Hitrost naučenega ter samo pomnenje me je spet navdušilo, mislim, da so postala slikovna pisma moja priljubljena dejavnost. Nikakor pa ne gre zanemariti pripravljenosti otrok za tovrstno risanje in pomnenje deklamacij. Od takrat smo se jih naučili že kar nekaj in smo pri tem zelo uspešni, pa tudi utrjevanja skoraj ni potrebnega, saj nas slike ves čas spremljajo.

3.3 Skrite besede v povedi

Za skupino otrok, ki jo imam je iskanje skritih besed v povedi prezahtevno, zato sem le te iskala sama, da sem poskusila razmišljati drugače.

- Doma rabimo hrano. (omara)
- Hrust ropa banko. (strop)
- Sol je slana stvar. (olje)
- Rast olepša pomlad. (stol)
- Otrok nori po plaži. (okno)

ALEŠ BOLE: VRTEC MLADI ROD

ODDELEK: 3-5

Sestavimo pesmico iz kock

Iz barvnih kock smo sestavili pesmico "Kuža pazi". Vsaka kocka je predstavljala en udarec na ustrezno ploščico metalofona. En otrok je kazal s prstom kateri ton je na vrsti, drugi pa je udarjal na metalofon.

Variacija igre je bila, da sem jaz sestavil kocke in otrok, ki je sledil zaporedju tonov je ugibal katera pesmica je. Druga variacija, otroci sestavijo kocke v poljubno barvno zaporedje in igrajo po njem, ustvarijo novo melodijo.

SIMONA GORENC: VRTEC MLADI ROD

ODDELEK: 3-4

»GREMO GOR V HRIBE«

CILJI:

- otrok spozna drevesni prikaz, ga oblikuje in odčitava,
- otrok se uči orientacije v prostoru,
- otrok klasificira in razvršča,
- otrok se uči samostojno pripovedovati,
- spoznavanje pripomočkov, ki so primerni za v hribe.

OPIS:

Otroke na začetku seznanimo z drevesnim prikazom. Skupaj določimo prostor na tleh in ga omejimo. Vsak otrok vleče eno sliko, pove kaj je narisano in jo po svoji presoji položi v diagram. O njegovi odločitvi se nato pogovarjamo. Nekaj predmetov si nato pogledamo še od blizu.

REAKCIJA OTROK:

Nekateri otroci so imeli težave pri orientaciji na diagramu. Postopoma smo ga odčitavali. Malo starejšim otrokom je bilo v ponos, da so pomagali malo mlajšim. Na koncu so znali vsi otroci odčitati drevesni prikaz. Pika na i so bili pripomočki, katere so si otroci lahko od blizu pogledali.

TADEJA MOHAR: VRTEC MLADI ROD

ODDELEK: 5-6

IGRA NELOGIČNE ZGODBE

Otroke sem izzvala, če si lahko kdo iz treh predlaganih besed (samostalniki, pridevniki) izmisli zgodbico.

Kreativnost otrok je neverjetna.

Cilj naloge je ravno v povezovanju dogodkov, ki v realnem svetu ne obstajajo, so pa lahko pomemben pokazatelj načina reševanja zapletov, torej razvijajo iznajdljivost in pogum.

Otroci so po lastnem interesu preko dopoldneva prihajali k meni. Besede sem predlagala jaz, torej odrasla oseba. Poskrbela sem, da so bile besede raznolike.

Nadgradnja igre je bila dosežena v trenutku, ko so si otroci medsebojno pričeli deliti besede in pričakovali zgodbo. Ustavila so se "mini stand up" območja. Pripovedovalec in občinstvo. Poslušanje in razumevanje. Doživljanje in nagrajevanje.

Dva fantka sta izmišljeno zgodbo reševala tako, da si je eden izmišljeval zgodbo, drugi jo je hitro risal. Če je bila žival prezahtevna za upodobitev sta si izmislila in prilagodila vsebino (žival), ki jo je fantek lahko hitro in prepoznavno narisal. Žal tega izdelka nisem uspela ohraniti.

Otroci so na koncu najzanimivejšim zgodbam podarili zvezdo. Preštevali in opazovali so kolono z zvezdami na posamezni zgodbi. Sestavili smo graf najbolj zaželenih zgodbic.

NELOGIČNE ZGODBE

POLICAJ, PRST IN ČEBULA

Enkrat je POLICAJ usmerjal promet. Potem je videl, da avto v križišču pelje narobe. Dvignil je rdečo zastavo in zapiskal. Avto se je ustavil in ven je stopila ČEBULA. Policaj je s PRSTOM žugal čebuli. Čebula se je razjezila in je počila. Policaju je čebulin sok špricnil v oči in je začel jokati. Ni kričal ampak so mu solze tekle. Z robcem je pobral čebulo in si jo skuhal za kosilo.

N, 5 let

ZAMAŠEK, RAČKA IN ČUDENJE

RAČKA si je natočila vodo v banjo. Na glavo si je dala slušalke in poslušala muziko: Opa gangam stajl. Ko je bilo muzike konec je račka začutila, da sedi v prazni banji. Zelo se je ZAČUDILA. Zavila se je v brisačo in odšla k sosedu zdravniku. Povedala mu je kaj se ji je zgodilo. Zdravnik je vzel slušalni aparat za srce in pregledal banjo. Ugotovil je, da je zamašek bolan.

Dokler zamašek ni ozdravel se je račka kopala v loncu.

M, 5let

RAKETA, PARADIŽNIK, PLOČNIK IN PRIJATELJSTVO

Nekoč je živela RAKETA Lovilec. Letela je po vesolju. Prispela je na Zemljo. Prišli so na kopno. Iz rakete so stopili ljudje z Marsa. Nabirat so šli PARADIŽNIKE- paradajze. Usedli so se na PLOČNIK, ker so bili zmatrani. Če se je kdo popackal, je čarodej z Marsa pomagal z ušesi in obleke so se počistile. Potem so z raketo odleteli na Mars, ker imajo najrajš marsovsko vodo za pit. Marsovci so trikrat al pa štirikrat na leto prišli na paradižnike, ker so imeli na Marsu samo lesene. Imeli so tudi samo kovinski živalski vrt. Imeli so robotske živali. K njim so pa hodili na obisk ljudje z Zemlje in obiskovali ta živalski vrt. Kovinski živalski vrt in ta pravi paradižniki so pomagali Marsovcem in človekom da so postali prijatelji. In iz te besede lahko dobiš PRIJATELJSTVO.

B, 6 let

POMIVALNI STROJ, RADIRKA IN KOZA

Nekoč je šla RADIRKA na sprehod. Srečala je POMIVALNI STROJ. Sta šla naprej. Znočilo se je. V grmovju je nekaj zašumelo. Radirko je zaskrbelo. pomivalni stroj je rekel, da je to lahko duhec. Radirka se je opogumila in zradirala grmovje. Ugotovila sta, da se je v grmovju skrivala KOZA.

ŽALOST, GUMBEK IN KLADIVO

KLADIVO je šlo v sončnem dnevu nabirat jagode. Šlo je do sončne jase. Našlo je polno jagod. Naenkrat je zakričalo in se prijelo za zob. Pogledalo je in ugotovilo, da je namesto jagode nabralo rdeč GUMBEK in ugriznilo vanj. ŽALOST se je prikazala pri počenem zobu.

M, 5 LET

RAČUNALNIK, TROBENTICA IN KUŠČAR

TROBENTICA je najdla KUŠČARJA. Kuščar je trobentico pojedel. RAČUNALNIK je vzel nož, pretrgal kuščarja in rešil trobentico.

T, 4 leta

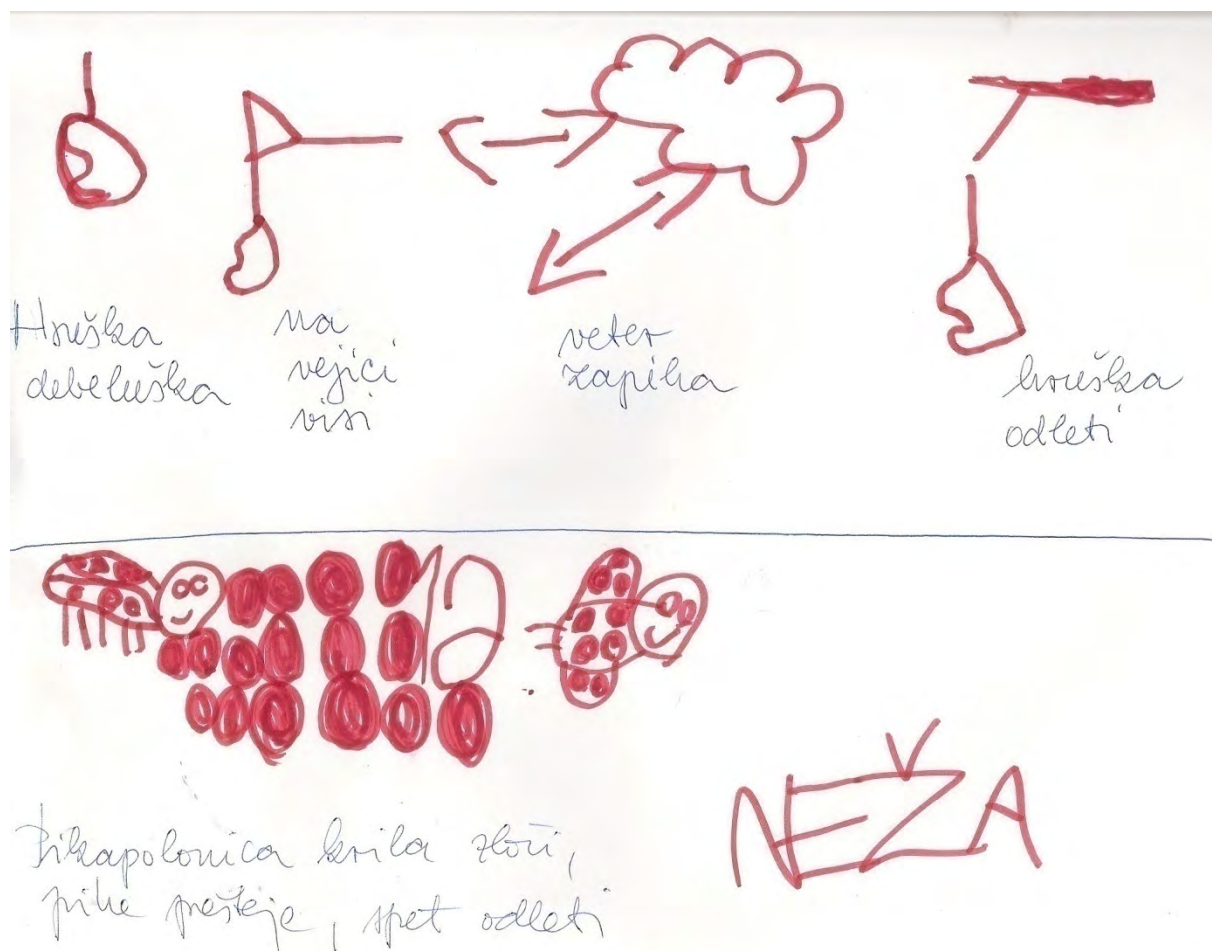
ANDREJA KOLER KRIŽE, JANA FLERE: VRTEC MLADI ROD

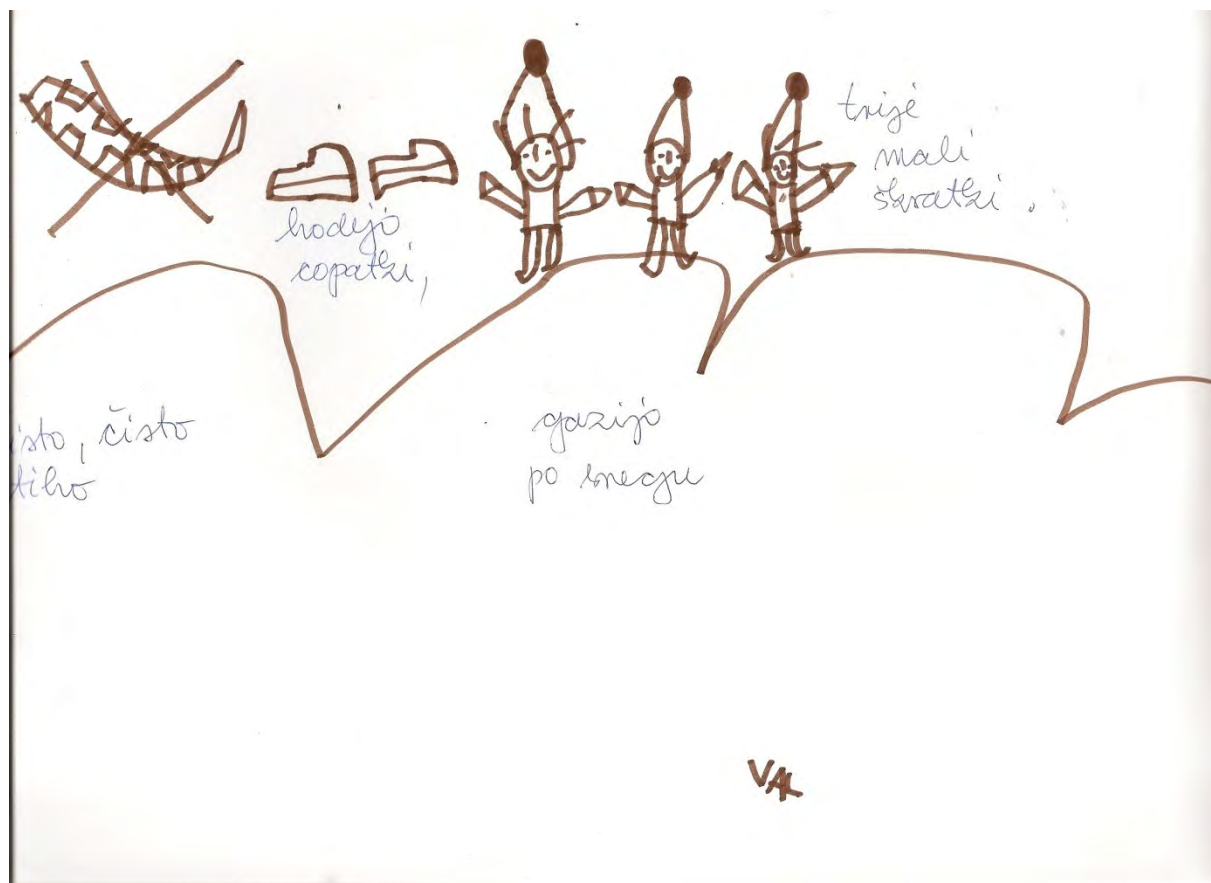
ODDELEK: 5-6

PESMI, ZASPISANE V SLIKAH

Izbrala sem štiri primere zapisov otrok, ki so zelo nazorno in jasno s sliko narisali besedilo, ki ga sporoča pesem. Deček in deklica sta stara 5,5 let, naslednje šolsko leto bosta pričela obiskovati šolo. Pri nalogi je sodelovalo več otrok, ki so s pričakovanjem in veseljem sodelovali. Delala sem v oddelku z otroki, ki so v okviru projekta Emona v začetku šolskega leta risali različne simbole, ki so jih asociirali na določene predmete, zato jim ta naloga ni bila tuja. Niso imeli težav s tem ali bo dobro narisano, ali bo pravilno,... temveč so sproščeno uživali v risanju. Po tem, ko so pesem zapisali v slikah, so jo poskusili ponoviti. Osvojili so jo v naslednjih dveh poskusih. Potem teh pesmic niso več ponavljali v oddelku z vzgojiteljico. Po treh mesecih sem prišla v odderek in povabila otroka, da sta mi ob svojih slikah povedala pesmice. Pesmi sta povedala natančno tako, kot so zapisane (ob mojih zapisih pod sliko). Tudi

vzgojiteljica je bila ob tem zelo navdušena, da so bili odzivi otrok takšni in je s tem dobila še dodatno spodbudo za uvajanje učenja s pomočjo asociacij pri otrocih.

MOJCA KREGAR: VRTEC MLADI ROD

ODDELEK: 1-2

RAZVIJANJE PORAJAJOČE SE PISMENOSTI V ODDELKU 1-2 LET STARIH OTROK

GLOBALNI CILJI:

Bogatenje besednega zaklada

Spodbujanje pripovedovanja

Razvijanje metajezika

CILJI:

Otroci razumejo jezik

Ozaveščeno uporabljajo nove besede in sinonime

Vzpostavljajo miselne povezave

1. DEJAVNOST: telovadba z bobenčki (jezik v povezavi z gibanjem)

Za bobenčke smo uporabili prazne pločevinke s pokrovi. Otroci so se sprva z njimi igrali, jih odpirali, metali, prenašali....počasi sem pričela otroke spodbujati, da poleg udarjanja na pokrov izvajajo določene gibalne vaje. Otrokom sem pokazala posamezno vajo in pri vsaki večkrat besedno poudarila kaj delam. Vsako posamezno vajo sem zavestno večkrat poudarila, npr. dvignemo bobenček, usedemo se na bobenček, kotalimo bobenček....Najprej so otroci le gibalno ponavljali, nato so pričeli ponavljati besedno – tisti, ki so bili že zmožni govoriti. Na koncu sem otrokom podala le navodilo in oni so samostojno izvedli določeno gibanje. Npr. dvignite bobenček in otroci so dvignili bobenček, sledilo je vprašanje: kaj delajo otroci? Odgovor: Dvignejo.....

Otroci so pri tej dejavnosti preko gibanja usvajali nove besede, jih razumeli, izvedli navodilo, razvijali metakognicijo.

2. DEJAVNOST: pogovor ob plakatu s fotografijami, izdelava osebnega plakata (jezik)

Fotografije psov v različnih položajih, ki smo jih našli v koledarju, sem izrezala in nalepila na velik šelešamer. Tako je nastal velik, zgoščen plakat na katerem so bile slike otrokom priljubljene živali – psa. Otroke sem povedala, da pristopijo in jim pripovedovala kaj psi na sliki delajo. Ozaveščeno sem poudarjala svoj govor. Hkrati sem jih pokazala tudi na fotografiji. Čez nekaj časa nisem več opisovala položaja na fotografiji temveč otroke spraševala kaj dela kužek in jih spodbujala, da so mi pripovedovali. Zadnja stopnja je bila, da sem otroke spodbudila, da tudi oni gibalno pokažejo kako tečejo, skačejo, sedijo, ležijo...pri tej dejavnosti so otroci spoznavali nove besede, razumeli vprašanja in na koncu razumeli navodilo. Npr. »kuža teče. Pokaži kje kuža teče. Pokaži kako otroci tečejo«.

3. DEJAVNOST: iskanje in poimenovanje predmetov – prirejanje (jezik v povezavi z matematiko)

Ob velikem plakatu se otroci pogovarjajo o tem kaj vidijo narisano. Poimenujejo stvari in predmete. Spodbujam jih, da poiščejo in pokažejo večinakih oziroma istih predmetov. Otroci ob poimenovanju bogatijo besedni zaklad, utrjujejo nove besede, razumejo pomen besed, prireajo.

ANA SKALAR: VRTEC LEDINA

ODDELEK: 1-6

1. Dejavnost : poligon

2. Cilj: akomodacija, rotacija, ravnotežje, miselna klasifikacija

3. Opis: Otrokom sem pripravila poligon: najprej so drsali z ritko po rdečih stopalkah naprej, po rumenih stopalkah po ritki nazaj, po zelenih so stopali naprej, po modrih stopalkah so stopali nazaj, potem so se zavrteli 3 krat v eno stran, 3 krat v drugo stran, potem so se spustili po toboganu, vodili so žogo po tleh med stožci, nato so skakali sonožno v tri rdeče obroče, v modre obroče po desni nogi, v zelene obroče po levi nogi, po štirih so splezali po blazini in preko ovir in na koncu podajanje žoge v parih.

4. Reakcija otrok: Otroci so navdušeni nad raznimi postavitvami poligonov, tokrat pa je bil postavljen drugače kot ponavadi. Potrebovali so natančna navodila. Največ težav jim je predstavljalo drsenje z ritko po stopalkah naprej, še bolj pa nazaj, prav tako sprememba gibanja na različnih barvah. Tudi pri sonožnem skakanju v obroče so potrebovali spodbudo. Bili so navdušeni nad drugačno postavitvijo in so aktivno sodelovali in se medsebojno spodbujali in popravljali ob napakah.

1.Dejavnost : gomitvist

2. Cilj: akomodacija, rotacija, ravnotežje, stopala, miselna klasifikacija

3. Opis: Otrokom sem predstavila igro gomitvist, kjer otroci skačejo preko elastike in izvajajo različne izvedbe skokov na različnih višinah. Dva otroka držita elastiko na različnih višinah na nogah, en otrok pa skače preko elastike po točno določenem zaporedju skokov. Cilj igre je brez napak preskočiti elastiko na določeni višini, da se potem lahko uvrsti na višjo višino nastavljene elastike. Ko otrok naredi napako, je na vrsti eden od otrok, ki drži elastiko.

4. Reakcija otrok:

Otroci so bili začudeni, ko sem jim povedala, da bomo skakali preko elastike. Skupaj s sodelavkami smo jim pokazale, kako se skače gomitvist in hitro so se pojavili prvi prostovoljci, ki so želeli poskusiti. Nekateri otroci so hitro osvojili pravila, drugi so potrebovali več spodbude. Tisti najbolj gibčni so hitro napredovali tudi v višini skokov, manj gibčni pa so želeli samo držati elastiko. Vendar so se vsi zelo zabavali in se medsebojno spodbujali. V igri radi sodelujejo tako deklice kot fantje.

5.Ideje za naprej:

II. faza: miselna klasifikacija, seriacija

Otroke bi spodbudila, da bi po osvojenih enostavnih elementov igre dodajali nove elemente skokov, skakali bi po izštevankah kot npr. Pika Nogavička, kjer bi dodali več zaporednih preskokov, pri drugi izštevanki bi spremenili vrstni red skokov, pri tretji izštevanki bi skakali na elastiko, vnesli bi tudi obrate med skoki.

BARBARA MEDVEŠEK: VRTEC LEDINA

ODDELEK: 2-3

1. Igra: Spomin

2. Cilj: akomodacija, asociacija

3. Opis: Mesec april je bil mesec brez kupljenih igrac oz. mesec igre z nestrukturiranim materialom. V ta namen smo izdelali tudi nekaj iger iz odpadnega materiala. Odločila sem se, da skupaj izdelamo tudi spomin in sicer z asociacijami.

4. Reakcija otrok: Vsi smo se zbrali okrog ene mize in začela sem z risanjem. Na en kartonček sem narisala pikapolonico, na drug list pa 7 črnih pik, z razlago, da pikapolonica in črne pike spadajo skupaj. Nato sem na en kartonček narisala metulja in otroke vprašala, kaj naj narišem na drug kartonček, da bo spadalo skupaj. Ker ni bilo odgovora, sem narisala marjetico, ker v pesmici metuljček obišče marjetico. Nato pa so začeli otroci sodelovati in naslednjih osem parov so poiskali sami. Prvo besedo sem večinoma najprej narisala, nato pa so povedali, kaj paše skupaj.

Tako sem narisala:

Metuljček – marjetica

Pikapolonica – sedem črnih pik

Gosenica – metuljček

List - palica

Drevo - jabolka

Hiša – rjava pika (rjava pika predstavlja psa, saj ga ne znam narisati)

Morje – riba

Čebela – med

Avto – cesta

Snežak – lonec

Spomin smo se tisti dan igrali, nato pa sem ga za 14 dni pospravila. Po 14-ih dneh sem se igrala ta spomin s štirimi otroci. Po prvem odkrivanju sličic pa sem doživela presenečenje. Deček para ni našel, so pa vsi otroci komentirali, kaj bi moral poiskati, da bi spadali skupaj. Deček je namreč odkril morje in med, deklica mu je povedala, da k morju paše ribica, deček pa je povedal, da k medu paše čebelica. In to brez kakršnih koli navodil ali mojih vprašanj, kaj paše skupaj. Začeli so komentirati sami od sebe in zapolnili so si vseh 10 parov, kljub 14 dnevnemu premoru. Z Mojco nisva mogli verjeti, da so si toliko zapomnili. Učenje je res veliko uspešnejše, če otroci sodelujejo pri izdelavi in povedo svoje ideje. To je bil začetek asociacij in to bomo še utrjevali in nadgrajevali.

1. Dejavnost: Znamke avtomobilov

2. Cilj: miselna klasifikacija, asociacija

3. Opis: Deček L. (2,10 let) že pozna vse znamke avtomobilov in jih je začel na sprehodih tudi poimenovati. Ostali otroci so pokazali interes in dečka ali naju na sprehodih spraševali: »Kateri avto je to?« Z veseljem sva jim odgovarjali, zato je bil to idealen čas za spoznavanje znamk avtomobila. Otroci so v vrtec prinesli slike avtomobilov, nekateri celo avtomobilistične revije. V vrtcu smo revije skupaj pregledovali, otroci so večkrat sami vzeli revije iz polic in jih gledali, komentirali, kakšne barve avto je na sliki, včasih so naju vprašali tudi katere znamke je avtomobil. Iz teh revij sem izrezala cel kup slik, ki smo jih prilepili na tablo in so se ob njej otroci večkrat ustavili in komentirali, kateri avtomobili so jim všeč, kateri avto imajo doma, kakšne barve in znamke so avtomobili. Nekaj slik teh avtomobilov pa sem plastificirala in pripravila igro. Otroci so razvrščali fotografije glede na znamko avtomobila in šlo jim je kar dobro. Spoznali smo 26 glavnih avtomobilskih znamk, za nekatere med njimi smo poiskali celo asociacije in otroci so si jih lažje zapomnili. Znamke lahko razvrščajo kadarkoli, saj imajo na stenah pripravljene znamke avtomobilov in »ježke«, na katere pripnejo sličice avtomobilov. Ker je večina otrok med počitnicami odsotna, bomo s to igro nadaljevali še konec avgusta, ko se večina otrok vrne v vrtec, spoznali bomo še zastave držav, iz katerih prihajajo avtomobili in zastave držav še razširi septembra, ko se začne svetovno prvenstvo v košarki.

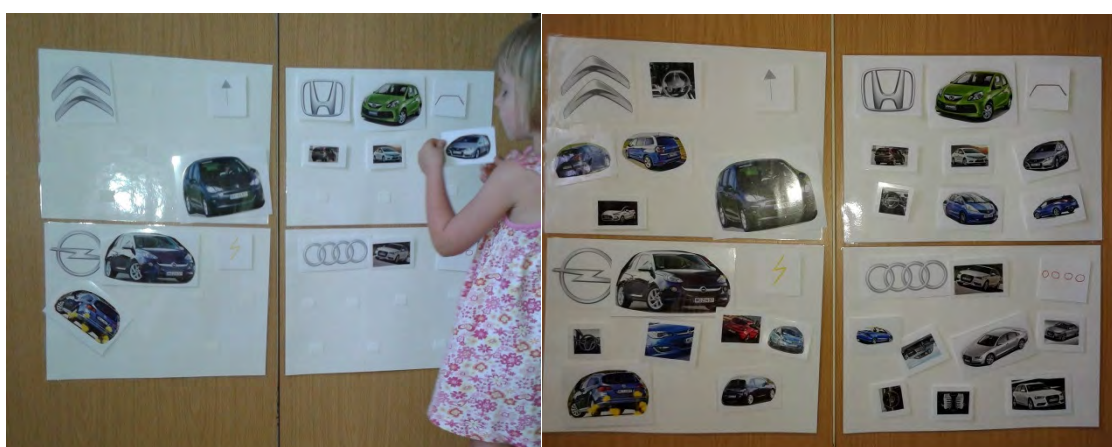
4. Reakcija otrok: Otroci so bili nad spoznavanjem znamk avtomobilov navdušeni. Dejavnost je pritegnila tako dečke kot deklice. Nekaj težav smo imeli pri podajanju asociacij za znake avtomobilov, zato smo asociacije določili samo tistim znamkam, za katere so otroci imeli ideje:

Opel – strela, Subaru – zvezdice, BMW – vetrnica, Škoda – žaba (ker je znak zelen in jih spominja na žabo), Audi – štiri krogi, Citroen – puščica, Honda – most, Mazda – ptič, P – levček.

Otroci na sprehodih vedno spontano poimenujejo znamke avtomobilov, drug drugemu pomagajo ali se popravljajo, če povedo narobe. Večina otrok pozna že večino znamk avtomobilov, in zraven tudi komentirajo, kako vedo katera znamka avtomobila je. Primer: »To je Audi, ker ima štiri krogce.«, »To je Citroen, ker ima puščice.«, »To je Škoda, ker ima žabo«, »To je Opel, ker ima strelo.« ali naju vprašajo:

»Ta avto ima pa vetrnico. Kateri avto je že to?« (BMW). Tudi sama sem presenečena, da so dejavnost tako dobro sprejeli in da prepoznajo že toliko znamk avtomobilov.

1. Dejavnost: Spoznavanje pesmic z asociacijami

2. Cilj: asociacija

3. Opis:

Ker dvoletniki še ne znajo razločno risati, da bi lahko sami pretvorili pesem v sliko, sem to naredila sama. Ker je bila ravno zima, sem si izbrala prvo lahko pesmico, »Snežak«, ki sem jo pretvorila v slike. Narisala sem jo pred otroci, ki so zraven poimenovali stvari, ki sem jih narisala. Na koncu sem jih vprašala, če prepoznajo pesmico. Ker smo se to pesmico že prej naučili, so jo prepoznali, nato pa smo jo skupaj zapeli. Pesmico sem obesila na omaro, da so jo imeli vedno na razpolago. Nato sem narisala še drugo, novo pesmico o snežaku, in sicer »Sneženi mož«. Narisala sem jo pred njimi in jo zraven prepevala. Pesmico smo obesili zraven prve pesmice, nato pa sem jo trikrat zapela in zraven kazala na sličice.

Tako smo se naučili še pesmici »Trobentica in zvonček« ter »Dežek« in otroci so tako usvojili tehniko prepevanja pesmic ob sličicah. Nato smo spoznali še pesem »Burja piha«, kjer so otroci bolj aktivno sodelovali pri nastajanju sličic. Otroke sem vprašala, kako naj narišemo burjo. Deček Val je takoj z roko pokazal, naj močno pobarvam list. Tako smo narisali oblak, in namesto da rahlo piha veter, sem močno pobarvala papir. To je bila zanje burja, vsi so to sličico sprejeli. Gore in dež ni bilo težko narisati. Nato je bilo potrebno narisati polje. Kako pa naj narišem to? Deček Kale mi je takoj povedal, da je polje njiva in naj narišem njivo in na njej zelje in korenje. To sem tudi narisala. Nato sem narisala sonce, kako pa naj narišem, da se smeje skoz veje? Deček Kale je rekel, da naj narišem veje in na vejah listke. Ko sem

končala, pa me je še popravil, da morajo biti veje na drevesu in moram narisati še deblo. Res sem bila pozitivno presenečena nad sodelovanjem otrok in njihovimi idejami. Narisala sem še veter, ki šteje oblake, nato pa sem morala narisati število tri in »pojdi ven ti«. Za število tri je Val rekel, naj narišem tri pike, za frazo »pojdi ven ti« pa je deček Luka rekel, naj narišem rdečega fantka. To sem narisala in otroci so s temi njihovimi simboli pesem usvojili v enem dnevu.

4. Reakcija otrok: Otroci so že pri drugi ponovitvi katerekoli pesmice začeli prepevati ali vsaj poimenovati stvari, ki so bile narisane. Čez dan so se otroci večkrat postavili k narisanim pesmicam in poimenovali stvari ali celo pripevali pesmico. Med seboj so se spraševali, kaj pomeni kakšna sličica, če so slučajno pozabili, so se pa tudi opozarjali, kaj so narobe poimenovali ali zapeli. Naslednji dan smo pesmico ponovno skupaj prepevali in v roku treh dni je večina otrok pesmico znala samostojno zapeti.

Sneženi mož (Janez Bitenc)

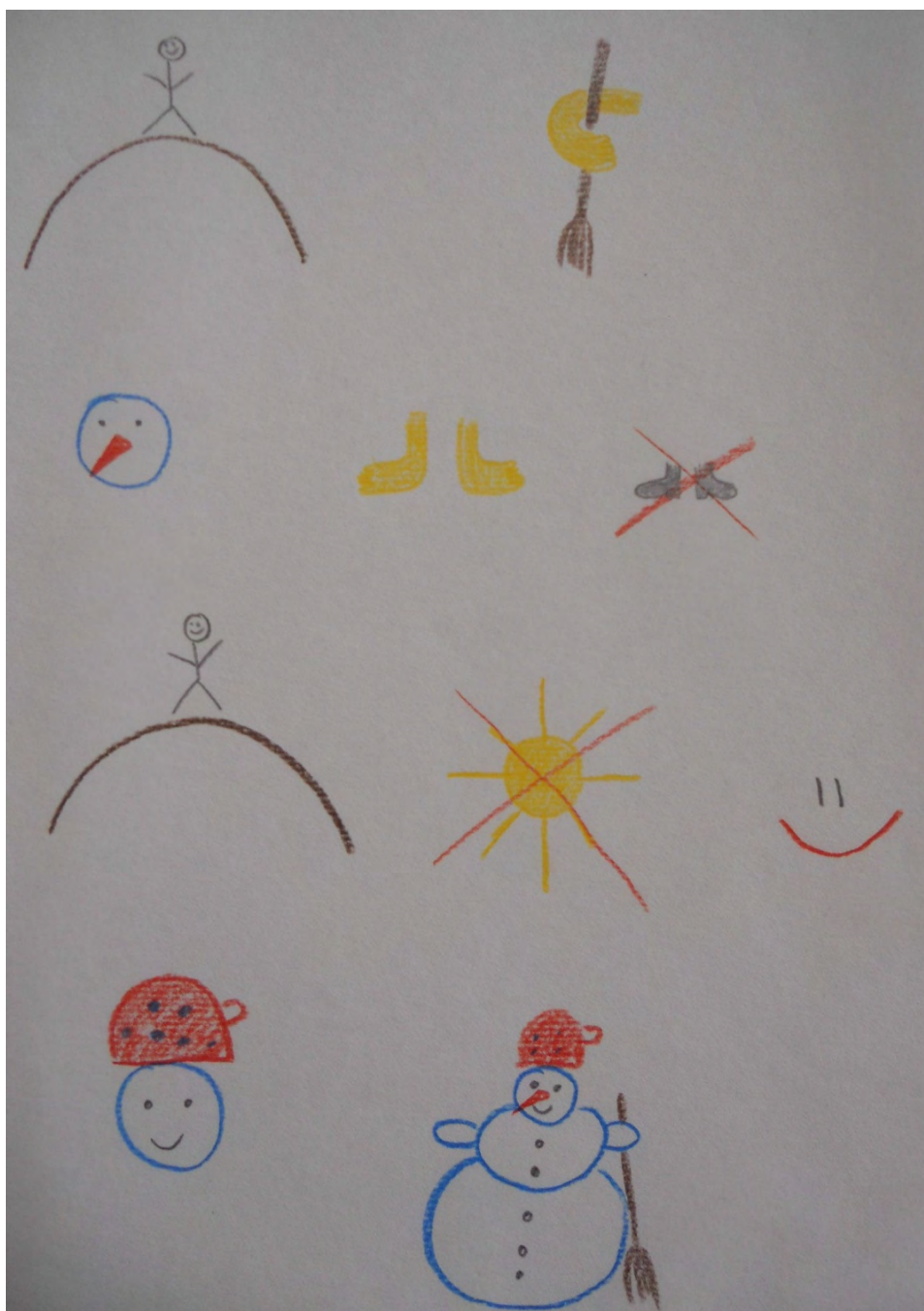
Pisker na glavi,
metlo pa v rokah držim.
Zimi se smejem,
sončnih žarkov se bojim.

Sneženi mož (Mira Voglar)

Tam na bregu mož stoji,
v roki metlo on drži.
Rdeč korenček mu je nos,
v noge pa je čisto bos.

Tam na bregu mož stoji,
ker ni sonca se smeji.
Lonec star ima na glavi,
to sneženi mož je pravi.

Trobentica in zvonček

Tra ra ra, trobentica trobi,
cin cin cin, pa zvonček cinglja.
Sončece veselo se smeje,
sem že tu, z neba šepeta.

Dežek (Janez Bitenc)

Zdaj na nasek, zdaj na glavo,
zdaj na strehe in zemljo.

Rajam, plešem, kot vrtavka,
da nihče ne zna tako.

Kdo me zdaj še ne pozna?

Droben dežek sem z neba.

Burja piha (Janez Bitenc)

Burja piha čez gore,
dežek pada na polje.

Sonce se skozi veje smeje,
veter pa oblake šteje.

1,2,3, pojdi ven ti.

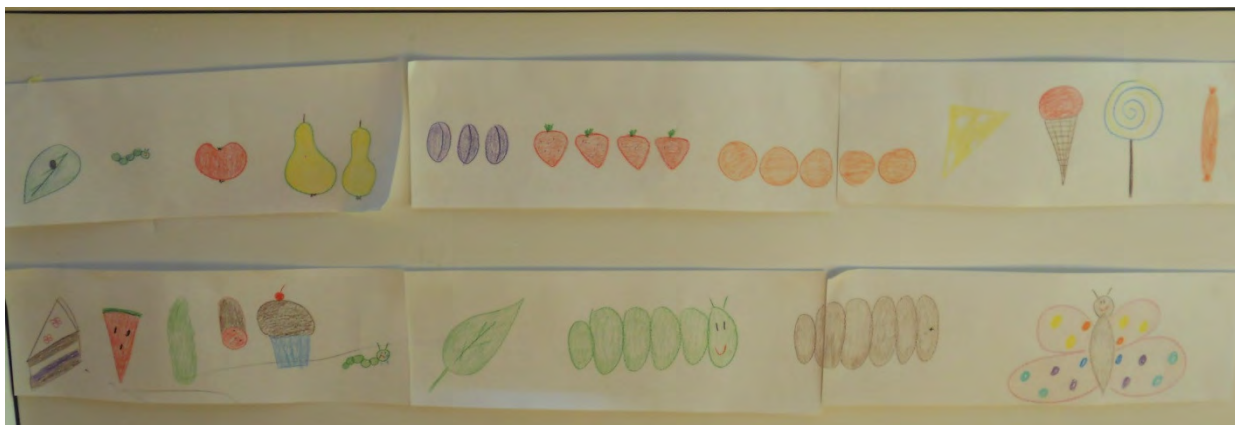

1. Dejavnost: Spoznavanje zgodbe s slikami

2. Cilj: govor, asociacija

3. Opis: Meseca maja smo spoznavali travniške cvetlice in živali. Tako smo prebrali tudi zgodbo »Zelo lačna gosenica«, ki je zelo enostavna, saj gosenica na svoji poti samo veliko je in se na koncu spremeni v metulja. Z otroki smo jo enkrat prebrali, nato pa sem zgodbico po njihovem pripovedovanju narisala na papir na balkonska vrata.

4. Reakcija otrok: Otroci so večkrat dnevno prišli do vrat, zgodbo pripovedovali drug drugemu ali sami sebi. Tako so zgodbo povsem usvojili, razvijali so tudi govor, saj so sami pripovedovali celotno zgodbo in bili na to tudi zelo ponosni. Otrokom je ta način pripovedovanja zgodb zelo všeč,

ANA SKALAR: VRTEC LEDINA

ODDELEK: 1-6

1. Dejavnost: Spoznavanje pesmic z asociacijami

2. Cilj: asociacija

3. Opis:

Otrokom se pokazala narisano pesmico »Sneženi mož« in jih vprašala, katera pesmica je narisana. Najprej so bili otroci brez idej, nato pa smo skupaj poimenovali vse narisane sličice in deklica (5 let) je uganila, da je to pesmica »Sneženi mož«. Nato smo skupaj narisali pesem »Huda mravljica«. Otroci so imeli zelo dobre ideje in tisti otrok, ki je idejo podal za posamezen verz, je to tudi narisal. Pri risanju so sodelovali otroci od 3. leta dalje in so komaj čakali, da povedo svoj predlog in ga narišejo. Pesmico so nato ob sličicah tudi zapeli. S sličicami smo predstavili tudi himno našega vrtca.

4. Reakcija otrok: Otroci so imeli ob prvi predstavitvi pretvarjanja pesmic v slike nekaj problemov razumevanja, potem pa smo ob vaji to osvojili in nastale so prave »mojstrovine«.

Himna Vrtca Ledina

V Ljubljani je en vrtec, kjer otroci so doma
in ta vrtec je Ledina, ki vsak dan obiščem ga.

Huda mravljica

Bila je huda mravljica, 6 črnih nog je imela.
Je migala, je vohala, je čisto ponorela.
Bila je huda mravljica, po trgu je hodila.
Lončarju je čez piskre šla, pa vse mu je pobila.
In kamorkoli je prišla, so vsi pred njo bežali.
Je pokalo, je stokalo, pod njenimi stopali.
Oj mravljica požrešnica, le kaj je naredila?
Še bika je pohrustala, samo roge pustila.
Seveda to je čisto res, le kaj se bik šopiri?
6 črnih nog ma mravljica, a bik ima le 4.
Če slišiš hudo mravljico po svetu godrnjati,
obrni se in steci proč, kar zmorejo podplati.

BARBARA MEDVEŠEK: VRTEC LEDINA

ODDELEK: 2-3

1. Dejavnost: Nelogične zgodbe

2. Cilj: Asociacija, govor

3. Opis: Iz starih Cicidojev sem izrezala okrog 300 sličic živali, predmetov, hrane, oseb..., jih prilepila na papir, plastificirala in izrezala. Kartice sem dala v čarobno vrečo in otroci so iz čarobne vreče potegnili 3 kartice in jih postavili tako, da smo jih vsi videli. Poimenovali smo, kar je na slikah, nato pa sem te besede uporabila v nesmiselni, smešni zgodbici, ki sem si jo izmislila. Nato so otroci zopet potegnili 3 kartice in smo skupaj skušali sestaviti nesmiselno, smešno zgodbo.

4. Reakcija otrok: Otroci so me na začetku začudeno gledali in niso vedeli, kaj bi rada. Z malo pomoči in veliko spodbude nam je uspelo sestaviti nekaj zgodb, vendar še niso nesmiselne. Vendar pa so otroci zelo sodelovali, podajali ideje, in nastale so njihove zgodbe, kar je tudi velik plus, razvijali so si govor in domišljijo. Velikokrat je v zgodbah nastopal strašni zmaj, ki ga sploh ni bilo na kartici, saj ga imajo otroci zelo radi in ga velikokrat opazujemo na Zmajskem mostu.

Primeri zgodb:

Sličice: traktor s kmetom, koza, grozdje

Zgodba: Traktor pelje na kmetijo strašnega zmaja. Zmaj je imel ušesa gor. Stric je zmaju pojedel ušesa. Prišla je še koza in rekla »muuu«. O ti koza buča! Grozdje je jokalo, ker je padlo v ribnik.

Sličice: detelja, deček, slonček

Zgodba: Deteljica je visela z drevesa in je pela pesmico »Kuža pazi«. Mimo drevesa je prišel Žan (deček) in »bam« je padel na travnik. Slonček je bil žalosten, zato ker se je udaril z glavo v steno.

Sličice: robot, žoga, žaba

Zgodba 1: Robotek je prišel na obisk k zmaju in sta jedla kosilo. Za kosilo sta jedla rdečo juho in meso in vse pojedla. Potem sta se igrala z žogo. Žogo sta metala v gozd. Žogo je našla žabica in jo požrla. »Njam, njam, njam.« Zmaj in robotek pa sta jokala, ker sta ostala brez žoge.

Zgodba 2: Robot je šel na ladjo. Ladja se je pokvarila in ni mogel na morje. Potem je žoga ušla k žabi. Robot se je smejal in prišel do žabe. Žaba je bila pokvarjena, zato je ni mogel pozdravit. Pozdravil je žogo in šel domov na activity žurko. Potem je prišla kravca, kravca je imela zvonček in ko je zazvonil zvonček, je naše pravljice konec.

ANA SKALAR: VRTEC LEDINA

ODDELEK: 1-6

1. Dejavnost: Nelogične zgodbe

2. Cilj: Asociacija, govor

3. Opis: Otrokom sem dala 3–4 sličice na mizo in skupaj smo skušali sestaviti nesmiselno, smešno zgodbo. Prvi primer zgodbe sem si sama izmislila, nato pa so otroci sami dajali ideje in sestavljali zgodbe. Pri tej dejavnosti so sodelovali otroci od 3. leta dalje.

4. Reakcija otrok: Otroci so takoj začeli sodelovati in si izmišljali zgodbe na dane besede. Nad dejavnostjo so bili navdušeni, komaj so čakali, da pridejo na vrsto in si izmislijo zgodbo. Sicer so zgodbe zelo kratke, vendar se bodo z vajo izboljšale.

Primeri zgodb:

Sličice: snežak, morje, bunda

Zgodba: Snežak plava v morju in obleče bundo.

Sličice: snežak, bunda, senčnik

Zgodba: Snežak se uleže pod senčnik in namesto brisače vzame bundo.

Sličice: metla, lonec, korenček

Zgodba: Metla, namesto da bi pometala smeti, pometa lonec. Korenček pa beži od metle.

Sličice: deklica, snežinke, čaj

Zgodba: Deklica pije snežinke namesto čaja.

Sličice: Čaj, snežinke, deklica

Zgodba: Deklica pada na snežinke, skodelica s čajem pada pa na deklico.

Sličice: Zmaj, mesto, reka

Zgodba: Reka je potopila mesto in zmaj je reko odpihnil.

Sličice: grad, povodni mož, most, France Prešern

Zgodba: Grad je padel ravno na povodnega moža in ta je padel na most. Most se je porušil in padel na Franceta Prešerna.

Sličice: žaba, štoklja, vrt

Zgodba: Štoklja vidi žabo, ki poje vrt.

ANA SKALAR: VRTEC LEDINA

ODDELEK:1-6

1. Dejavnost: Skrite besede

2. Cilj: asociacija, govor

3. Opis: Te dejavnosti z otroci nisem izvedla v obliki, kot bi morala. Pri dejavnosti so sodelovali otroci od 3. leta dalje. Otrokom sem zastavila uganke, nekatere so tudi uspešno rešili, vendar so jih rešili glede na vsebino uganke in niso iskali skrite besede.

4. Reakcija otrok: Otrokom so se zdele uganke zanimive, nekatere tudi težke, zato niso vedeli vseh odgovorov oz. so potrebovali nekaj pomoči pri reševanju.

Nekaj primerov skritih uganek:

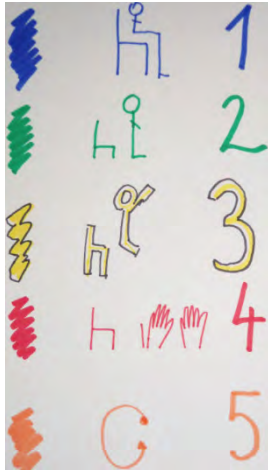
Rada ga pijem le kot kakav.	=	mleko
Sama misli vedno na nas.	=	mami
Zaradi nagajivca majave te rože so na travi.	=	veter
Če ukrade med ve, da ga lahko opikajo čebele.	=	medved
Pol jedilnika prihaja iz njega.	=	polje
Pozimi ga pripravim cel vrč, a je hitro prazen.	=	čaj
Rada popravljam stvari, a v to se ne spuščam.	=	avto
Rada jo pa vzamem s seboj na sprehod.	=	jopa
Tat ukrade naravnost ga iz torbice.	=	denar
Hrast ni kakor drevo, ampak kraj v Sloveniji.	=	Hrastnik
Packamo kar z rokami, ko ji dodamo vodo.	=	moka
Petra vanjo skiva jajčka.	=	trava
Kaj se lahko podre v okolici zaradi ledu?	=	drevo
Kako računa Lovro svoj dobiček?	=	računalo
Kje vozi Nace s tako hitrostjo?	=	cesta

ALEŠ BOLE: VRTEC MLADI ROD

ODDELEK: 4-6

Igra gibov in simbolov

V dogovoru z otroki izberemo nekaj osnovnih gibov. Za vsak gib izberemo simbol npr. določeno barvo. Za začetek izdelamo tabelo za utrditev pravil igre:

Igra poteka lahko na več načinov:

- vzgojitelj govori ozkaže barve, otroci izvajajo gibe,
- izbrani otrok govori ozkaže barve, ostali otroci in vzgojitelj izvajajo gibe.

Nadgradnja:

- barve lahko poimenujemo v tujih jezikih,
- vsaki barvi lahko dodamo število, npr. 1 = modra = usedi se, 5 = oranžna = zavrti se,...
- vzgojitelj oz otrok govori predmete, otroci pomislijo katere barve so in naredijo ustrezen gib, npr. pikapolonica = zaploskaj, sončnica = skoči
- naštevamo barve in predmete mešano, npr. 3, smreka, yellow, oranžna,...

JELENA SIMIĆ: VRTEC MLADI ROD

ODDELEK: 3-5

V skupini smo se pogovarjali o živalih. Otroci so naštevati živali in ko so prišli do kamele in žabe, sem jih vprašala, če mislijo, da bi se lahko onidve skupaj igrali. Začeli so si izmišljevati zgodbico. Pomagala sem jim tudi s podvprašanji (Kam sta šli potem... sta koga srečali...?). sproti sem si zapisovala njihovo zgodbo. Ko so prišli do konca zgodbe, so predlagali, da bi napisali »knjigo«. Tako je nekaj otrok narisalo risbo, ki je spadala k delu besedila, ki so si ga izbrali. Končni izdelek, mini knjigo, smo imeli ves čas v igralnici, otroci so jo obnavljali ob slikah. Na svoj izdelek so bili izredno ponosni. Vsak otrok je en »izvod« knjige odnesel domov.

NEKOČ STA ŽIVELI KAMELA IN ŽABA.

OBE STA VESELI

POBESOM.

VREME JE BILO LEPO,
SIJALO JE SONCE.

NA MORJU STA PLAVALI IN SKAKALI V MODRO MORJE.

POTEM STA SE IGRALI IN ŠLI NA SLADOLED.

SREČALI STA KUŽKA, KI JE REKEL HOV, HOV.

KAMELA, ŽABA IN KUŽA SO ŠLI DOMOV, TAM SO SE IGRALI, JEDLI JUHO ZA KOSILO IN
POTEM ŠE SLADOLED.

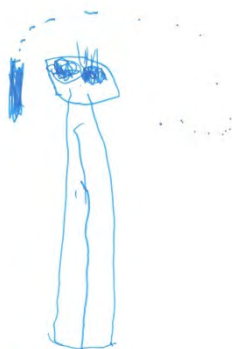
ODŠLI SO NA LADJO IN ŠLI NA KAVO.

PRIŠEL JE ŠE EN KUŽA, KI JE REKEL, DA MORA K ZDRAVNIKU, KER SI JE RAZBIL GLAVO.

PRI ZDRAVNIKU SO BILI VSI DOHTARJI IN DOHTARICE. DALI SO MU INJEKCIJO. PRIŠEL JE AVTO IN PRIJATELJI. ŠLI SO DO KUŽKA IN MU PRINESLI IGRAČKO. KUŽA JE BIL ZELO VESEL.

NA PLAŽI SO VZELI ROKAVČKE IN ŠLI PLAVAT. KONEC

BRANKA PAVASOVIĆ RUS: VRTEC MLADI ROD

ODDELEK: 2-3

Dejavnost: učenje pesmice Zajček Dolgoušček, J. Bitenca

Cilj:

- Otroci si s pomočjo narisanih simbolov zapomnijo besedilo pesmice.

Potek dejavnosti:

Otrokom bom pokazala narisano besedilo pesmice. Otroke bom spodbujala, da povedo in opišejo kaj vidijo na sličicah. S pomočnico zapojeva pesmico. Ob petju pesmice bom s prstom kazala na sličico, ki simbolizira določeno besedo.

Evalvacija:

Risbe so otroke privabile in motivirale k dejavnosti. Otroci so si risbe simbolov za določeno besedo ogledovali in vsak posameznik, ki je želel, je imel možnost povedati, kaj ga spominja določena slička. Zanimivo je bilo poslušati asociacije otrok: » Zajček skače hop, hop.«; » Zajček ima zobke.«; » Zajček in kravica sta prijatelja.«; » Kravica je travo«; » Otroci lovijo zajčka.«; » Punčka boža zajčka.«; » Punčka maha zajčku.«

Pri petju sem vsebino pesmice otrokom kazala s palico. S zanimanjem so sledili sličicam. Otroci so poskušali ponavljati besedilo. Po želji otrok smo pesmico večkrat ponovili. Narisane simbole pesmice smo nalepili na omaro. Otroci so vsakodnevno odhajali k omari kazali, opisovali in prepevali pesmico. Po enem tednu vsakodnevnega prepevanja pesmice je večina otrok znala ponoviti besedilo vseh treh kitic pesmice s pomočjo simbolov in brez njih. Tako učenje pesmice je otrokom bližje in si preko simbolov lažje zapomnijo besedilo.

TADEJA GAŠPERLIN: VRTEC MLADI ROD

STAROST: 3-4 let

2. FAZA: SPODBUJANJE POMNENJA Z ASOCIACIJAMI:

- IGRÉ S SIMBOLI
- IGRÉ SPOMINA
- GLASBENE DEJAVNOSTI

1. DEJAVNOST: RAZVRŠČANJE SADJA

Cilji:

- miselna klasifikacija, seriacija,
- razvijanje govora ,
- prepozna in poimenuje barvo predmeta
- prepozna niz (zaporedje) in ga nadaljuje

OPIS DEJAVNOSTI:

Otroci po predhodni dejavnosti, ko smo se seznanili z vrstami sadja, ki ga poznajo in ga prepoznavajo dnevno tudi v naši košarici pri malici, razvrstijo sadje po njihovi skupni lastnosti (barva in oblika). Hkrati tudi poimenujejo sadje, ki ga razvrščajo.

Druga stopnja težavnosti:

Otroci so po moji predlogi, ko sem sestavila niz oz. zaporedje iz sadja (npr. Hruška, jabolko, hruška, jabolko... oz. sliva, pomaranča, jabolko, sliva, pomaranča, jabolko...), nadaljevali niz. Število kombinacij sadežev stopnjujemo glede na starost otrok.

2. DEJAVNOST: BESEDNE ASOCIACIJE, ZVOČNE UGANKE

STAROST OTROK: 4-5 let

CILJI:

- miselne asociacije, reševanje ugank
- razvijanje pozornosti
- fina motorika

OPIS DEJAVNOSTI:

Igrico se igramo na več možnih načinov. Mi se igramo tako, da ob spremljavi glasbe (kitara, klavir, oz. glasba iz radia) med otroki krožijo žogice raznih velikosti. Ko se glasba ustavi, sledi naloga. V prvi fazi se igramo da otrok pove neko besedo na prvi glas (glas B – Balon, bonbon...), nadaljujemo tako, da otrok, ki je na vrsti prepozna prvi glas besede, ki jo jaz povem (pri starejših otrocih se igra igra lahko tudi na zadnji glas besede). Zadnja faza so razne miselne uganke oz. asociacije (npr. Kaj imata skupnega rumena in bela barva ter ponev?...)

Varianta igrice so tudi glasbeno - zvočne uganke. Ravno tako si otroci podajajo žogice raznih velikosti, ko se glasba ustavi, sledi uganke za tistega, ki je na vrsti (lahko so to slušne prepoznavne zvokov iz narave ali vsakdanjega življenja: glasovi živali, zvonec, pralni stroj, sirena...)

3. DEJAVNOST: IGRE S ČRKAMI

STAROST OTROK: 4-5 let

CILJI:

- miselne asociacije
- otrok prepozna prvi glas besede
- razvijati ustvarjalno mišljenje

OPIS DEJAVNOSTI:

Otroci prepoznajo slike predmetov in začetni glas, hkrati tudi simbol, ki zabeleži glas – ČRKA. V nadaljevanju, s starejšimi otroki poskušamo poiskati tudi zadnji glas besede. Kdor želi lahko sestavi tudi svoje ime. Otroci se igrajo in sestavljajo svoje zapise.

4. DEJAVNOST: IGRA POTOVANJE PO SVETU

STAROST OTROK: 4-5 let

CILJI:

- miselne asociacije, raba simbolov
- upoštevanje pravil igre
- razvijati ustvarjalno mišljenje,
- razvoj govora ob pogovoru o državah in krajih kjer skozi igro potujemo.

OPIS IGRE:

Na igralni plošči je zemljevid sveta z večjimi državami in glavnimi mesti le-teh.

Prva možnost: Vsak igralec naključno izvleče pet držav, ki jih bo obiskal skozi igro. Igri sem dodala zastave, ki jih v originalni igri ni bilo. Z vrtenjem kazalca otrok določi s katerim prevoznim sredstvom bo potoval in se tako postopno premika po »svetu« do končnih ciljev – držav.

Druga možnost: Izbere glavna mesta (znamenitosti, poimenuje in prepozna za katero državo gre). Igra se nadaljuje kot opisano zgoraj.

5. DEJAVNOST: UČENJE PESMICE S SIMBOLI

STAROST OTROK: 4-5 let

CILJI:

- miselne asociacije
- otrok simbole uporabi za zapis pesmice
- naučiti se novo pesmico

OPIS DEJAVNOSTI:

Z otroki smo se učili novo pesmico »Sneženi mož«. S simboli smo zapisali besedilo pesmice na velik šelešamer papir. Skupaj smo se pogovarjali kakšen simbol bi ponazarjal določeno besedo in skupaj smo sestavili nato cel zapis pesmice. Pesmica je tako hitreje usvojena in otroci jo lahko sami prepevajo brez pomoči odraslega.

